

Universitätsbibliothek Paderborn

**Nuclevs Coppensteinivs Conceptvvm Prædicabilivm In
Dominicas Festaqve omnia per Annum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1624

In Festo S. Ioannis Euangelistæ. Hic est Discipulus, quem diligebat Iesus.
Ioan. 21.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51556](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-51556)

*Vindicta
cupiditas
est execra
bitu.*

charitashæc: Proximi, ut sui. Didicit ab Magistro: Pater ignoscet illis: quianesciunt, quid faciunt. q. d. Grande peccatum est, sed maior ignorantia: putant latronem quandam se morti addicere. Et adhuc quisquam inimicities alet? Ego autem deo vobis, diligite inimicos vestros.

Quo detestabiliora sunt odia, atque vindictæ. Audi Iacobiam moriturum, Gen. 49. Simeon & Levi fratres, vasa iniquitatis bellantia: in consilium eorum non veniet anima mea; & in cœtu illorum non sit gloria mea: Maledictus furor eorum, quia pertinxax; & indignatio eorum, quia dura. Quia Sichemitas trucidarant, audi vindictæ. Iesus qua maledictione feriet similes illis?

*Ergo Cor
la sum Di
offendit*

II. Voluit Deus Leu. 7. in dedicatione Tabernaculi ab principibus tribuum argentea offerri acetabula: Quo nos iubemur Deo corda offerre irarum, odii que plena & acerosa; atque amore Dei remittere offensas. Prou. 23. Fili, præbembi cor iratum, ut fiat placatum. Relinque mihi vindictam, & ego retribuam. Roman. 12.

*Cauendum
quodcum*

1. Num. 6. Lex est: Vir siue mulier cum fecerit votum, vi sanctificantur, & se voluerint Domino conseruare; à vino & omni, quod inebriari potest, abstinebunt: acetum ex vino, & ex qualibet aliapotione, & qui quid de vina exprimitur, non bibent. Acetum nihil est Deo curæ: sed quod in pectore est acetum iræ; istud significabatur, ac veterabatur; quia rationem obfuscatur, & euertit.

2. Dominus moriturus acetum potari se permisit, ut nostras aceti fæces exhaustiret. At quot etiamnum sunt acetosæ spongiae, scilicet animæ? 3. Non talis spousus. Cant. 4: cui oculi sunt columbarum, queis nil fellis inest; non oculustorius. Talis Stephanus.

Cesaris:

4. Cicer. pro Ligario coram Cesare, iam Dictatore, perorans, ait: Nihil obliuisci soles, nisi iniurias, quasi dicat: Vno hoc omnes yictorias vincistus, ac tropæa: re-

cipiendoque in gratiam omnes, Deo similis es. Stephanus quid non ignorabat dicens: Ne flamus illis, &c.

Aristides preclare de patria meritus promale. cum proscriptus exiret urbe Athen. in facienti exilium; flexis humi genibus orabat bus. Deos suspiciens: neu hanc in se iniuriam vindicare velint. At Stephanus ad mortem etiam eiicitur, non tantum in exilium.

IN FESTO S. IOANNIS E- uangelistæ.

Hic est Discipulus, quem diligebat
Iesus. Ioan. 21.

Iacob, Gen. 37. in XII. filiis Iosephum, natu minimum maxime diligebat: Iesus Ioannem.

Circa quod nos

- I. De gratitudine.
- II. De S. Ioannis prærogatiis nonnullis.
- III. De dilectione nomine, & Accubitu supra pectus Domini.
- IV. De Tutela Matris Iesu credita Ioanni.
- V. De questio, Quid autem hic.
- VI. De permanentia S. Ioannis.

P A R S I.

De gratitudine.

I. P riscis sancta semper, solennisque beneficiorum Dei memoria cole- batur. 1. Psalm. 65. Venite, audite, & narra- Deo grati, bo omnes, qui timetis Deum; quanta fecit ani- cui tribuimus emnia. 2. Ita & Jacob scilicet anti Esau ait, Genes. 33. Parvuli sunt quos donauit mihi Deus seruo tuo. Bonorum dein partem offerens ait. Accipe benedictionem, quam attuli tibi, & quam donauit mihi Deus tribuens omnia. 3. At Esau seruus Deo nil attribuit. Secus im- Habeo, ait, plurima frater mihi, tuatibi sint. 4. probi. Joseph. Genesis quadrageimo quinto. Deus fecit me Dominum vniuersæ domus Pharaonis, ac principem in omni terra Aegypti: Non ait: Pharaon fecit.

X x 3 II. Eidem

*Signis
vinnit
memoria
in proibus.*

In locis.

*In monu-
mentis.*

*In reli-
quiis.*

In Actis.

In dictis.

*1. Euange-
listarum est
maximus.
2. Vixi me-
sis acutissi-
mus,*

II. Eidem Gen. 41. filiorum primo no-men indidit Manasse: id est: *Obluisci me fecit Deus omnium laborum meorum: Alteri Ephraim: id est: Crescere me fecit Deus in terra paupertatis mee.*

Exploratores duo Iosue, cap. 2. adiurati ab Raab meretrice in Iericho, ut gratiam redhibeant olim; volunt signum memorie sibi fieri in loco accepti beneficij, fumiculum coccineum in fenestra, per quam dimiserat eos. Ars bella memoria!

3. Deus similem docet Israelitas, ad memoriam transiti Iordanis. Iubet Iosue, capitulo quarto. *Elige XII. viros singulos per singulas tribus, & praecipe eis; ut tollant de medio Iordanis alueo, ubi steterunt pedes Sacerdotum, XII. lapides durissimos, quos ponetis in loco castrorum, ubi fixeritis hac nocte tentoria.* Ex XII. tribubus, non una vult eligi viros, ut ostendat commune esse beneficium. Et lapides durissimos, non quosuis, ut perennet memoria.

4. Eadem de causa, Ioan. 6. colligi fragmenta iubet ex V. panibus, & duobus piscibus, quibus cibarat 5000. hominum.

5. Assuerus in somnis, Esth. 6. annales eucluit, ubi benefactorum sibi praestita recensebantur officia, quique nondum remuneratus erat, iubet compensari. In quibus & Mardonius eximus Annales nostri Euangeliū est. Hic quanta? At nos quam ingratia? Tanto gratior Ioannes; gratitudinem suam hisce testamat relinquentis. *Hic est discipulus, quem diligebat Iesus.*

P A R S II.

De S. Ioannis Prærogatiis nonnullis.

I. **I**oannes, frater Iacobi maioris, Zebedænus; Apostolorum natu minimus, Euangelistarum erat maximus, Ezech. 1. Facies Aquila desuper ipsorum quatuor: id est, Ioan. ait Aug. ho. 1. in Apoc. Greg.

Mor. 31. c. 33 Hier. &c. Ut enim aquila nil fulmina metuit, sole inque fixis intuetur; Ita Ioa, nil tormenta vlla, ipsam intuens Diuinitatem, & alios, & seipsum superauit. Bene Eze. 17. Aquila grandis magnaram alarum, longo membrorum ductu, plena plumis, & varietate verit ad Libanum, montem gloriosum Deum, & tulit medullam Cedri, Diuinitatem Filii protulit explicatiorem. O volatum!

Ps. 17. Ascendit super Cherubin, & volavit; Volatu super pennas ventorum. Vbi Aug. intelligit scientię scientię altitudinem. Per Cherub. cum altissimis aliis duabus, utramque naturam Christi: Per pennas, Angelorum & Apostolorum, ac Philosophorum scientias. Nimis ideo doctus, quia *Hic est discipulus quem dil. Iesus.*

Dignus Magistro Discipulus! Iactet se 4. Doctor Alexander Aristotele Magistro, At Beatus, *Desiderio quem tu erudieris Domine, & de lege tua docueris eum.* Ps. 63. Referunt Magistrum Scripta. In Apocalypsi, ait Hier. tot esse sacramenta, quot verba. Chrys. ait etiam Angelos ab eo mysteria quædam didicisse. Anideo Marcus c. 3. eum filium tonitru appellat, quod cœlesti; non humana vocem loquatur? Consentit Ps. 76. *Vox tonitri tui in rota, Ezechielæ scilicet.*

II. Doctrinæ par Prophetia fuit Ioannis. Apoc. 1. Beatus, qui audit verba prophetie tuæ sunt huius, & seruat quæ in ea scripta sunt. Emissus videntes alii prophetarunt; at hic ex Prophetati pectore haustus.

Martyr idem est quarto. 1. Sub Cruce. 6. Martyr 2. Veneno propinato, & hausto. Quo impletum.

Calicem meum bibetis. 3. Exul in Pathmo factus à Domitiano. Namque ad mortem ciuilem referunt I. C. exilium. 4. Suafu Tyanæ Magi Romam est euocatus, iussu Domitiani, & in oleum bulliens coniectus; sed in oleum igneum demersus, nil passus est, ait Tertull. I. de præscript. hær.

Quod autem vitam non violenter amisit, non ideo martyrium amisit. Nam Deus

Deus nunquam edit miracula in damnum alterius, atqui, Ioannem seruando innoxium à veneno. & oleo, affecisset damno erepti martyrii per miracula. Quin Chrys. hom. 66. in Matth. & 27. in Ep. ad Gal. ait promissum ei Martyrium istis fuisse. *Calicem meum bibetis.* Ad hæc alii Apostolis, omnibus data Martyrii gratia, & huic vni, quem dil. gebat Iesu : negata fuisset ? Quædārā hæc iniuria foret.

P A R S III.

De Dilecti Nomine, & Accubitu.

7. Nomen Dilecti singulariter. I Am nomen tale Discipulus, quem diligebat Iesu, cui vnquam simile? De Iesu, Heb. 1. Tanto melior Angelus effectus, quanto excellentius præ illis nomen hereditauit. Sed illud Ioannis post Hoc, & Mariæ, est omnium excellentissimum &c. O. delicium Iesu! Dedit hic illi nomen, quod est super omne nomen. Philip. 2. Profecto Melius est nomen bonum, quam diutitia multæ. Proverb. 22.

Commune Joanni & Christo. Sed & commune hoc illi nomen cum Christo. Hic enim in V. T. sic audiebat: Psalm. 28. *Dilectus quemadmodum filius vincornis.* Et, Cant. 4. *Dilectus meus mihi, & ego illi.* Matt. 17. *Hic est Filius meus Dilectus, in quo mihi bene complacuit, ipsum audite.* Ita & Ioannes.

Quia Amico. Ratio. Quia amicorum communia sunt omnia. 1. Et Iesu quos amat; sibi similat. Ro. 3. Quos praesciuit, & predestinavit cōformes fieri imaginis filii sui: Atqui iserat, quæ diligebat Iesu, ergo. 2. Magni facta amicitia est Chusai cum Dauid, 2. Reg. 16. vt antonomasticōs diceretur Amicus Dauid. Sed nihil ad Iesum & Ioannem. 3. Non iam de Rachaelis sūnūio Beniamino dic Moses, Deuter. 33. *Beniamin amantissimus Domini inter humeros requiescat.* Nam Ioannes etiam supra peccatum Iesu: Et Iesu super humerum Ioannis recubuit. Vere tale nec oculus vidit, nec auris audiuit: nec in cor homi-

nis ascendit. 1. Cor. 3. Ioann. 9. *A sculo non est auditum.*

II. O. amor, & honor! 1. In utero sancti- 8. Accubi-
ficiatus: educatus in deserto: maior è mu- tuis supra
lieribus non natus; & tamen adhuc cor- peccatum in-
rigiam soluere Christi indignus? 2. Mag- compar-
dalena, Luc. 7. videre etiam metuens, ad
pedes accedit retro. 3. Thomas Luc. 24.
digito Iesus tangere veretur. 4. Petrus,
Luc. 5. *Exi a me domine: quia homo peccator
sum.* At Ioannes corpus totum sibi cum
Iesu commune habet.

5. Sponsa gloriatur: Cant. 3. *Læua eius Erat quie-
sub capite meo, & dextera illius amplectabatur
me.* Spiritualis iste amplexus est: at Ioannis
etiam corporalis. Limites amicitiae tran-
scendit hoc: in finu requiescere amici.

6. Jacob, Gen. 28. indormiens lapidi, *Doctrine.*
mira vidit: Mirissima Ioannes innixus
Petrae. Hæc illi schola, & oceanus scienc-
tia.

7. Aquila, ait Plut. pullum cordatus *Amoris.*
amat eum, quem ex ovo ad cor vicinio-
re exclusit, dum ouis incubaret. Ita Ioan-
nem Iesus. Ideo & sicut aquila prouocans ad
volandum, Deut. 32. ipsum euexit.

P A R S III.

De custodia Mariae concredita Ioanni.

1. *Da uca,* quæ dixi, hominis cum Deo *Datur ea
familiaritatis argumenta:* At hoc o-
mniæ familiaritatem excedit, Deiparæ
esse custodem, ac filium: Regina cœlo-
rum asseclam esse primum, vt Tutorem,
solenni testamento Crucis constitutum.
Iesus Animam Patri; Mariam Ioanni co-
misit; idque in Cruce; vbi de summa rei
agebatur tantæ. Quare ipsam quoq; cir-
cumduxit in Asiam secum. Utique ex
Epist. Conc. Ephesini ad Clerum Con-
stantinopolitanum.

1. Joseph, Gen. 39. ita gloriatur, & iuste. *Vi fidissi-
Ecce Dominus meus omnibus mihi traditis, i-
gnorat, quod habeat in domo sua, quod non in ratori.
mea sit*

Pignus eximum. *mea sit potestate. Quanto iustius Ioannes?*
Figura. *2. Iacob moriens suum erga Ioseph a-*
Prima. *morem singularem istis testatur: Gen.*
48. En ego morior: & erit Deus vobiscum, re-
ducetque vos in terram Patrum vestrorum. Et
tibi de partem vnam extra fratres tuos: quam
tuli de manu Amorhei in gladio, & arcu meo.
Ita suum amorem in Ioannem Iesum te-
statur data ei Matre: quam præseruauit
a peccato Adæ per Crucem & Passionis
meritum.

Secunda. *3. Ioseph, Gen. 44. in sacco iunioris*
Beniamini suum argenteum scyphum
includebat. Atqui Rupertus ad istud Cár.
7. Vmbilicus tuus sicut crater tornatilis, nullis
indigens poculis: ait, B. V. Mariam istum
fuisse scyphum. Et ille in saccum quasi,
inque custodiam Ioannis includitur.

Inde Ioan-
ni dignitas
singularis. *II. Hinc Dignitas Ioannis est, quanta*
*maxima. 1. Amá, Esth. 5. gloriatu*r*: Nullum*
alium Regina Esther vocauit ad coniuicium
cum Rege præter me. Ad Reginæ Angeloi-
rum contubernium etiam solum Ioan-
nem Iesu. 2. Eliseo, 4. Reg. 2. maximi e-
rat pallium Eliæ relictum ab rapto. Sed
B. V. pallium sicut Iesu, ex qua suam Di-
uinitatem texit: sub quo vñbratur, ac
meridionatur Ecclesia. Et hoc in suo
raptu, in cruce facta, Iesu reliquit Ioan-
ni, pignus amoris, ac honoris.

Vtilitas
spiritualis. *1. Si igitur domui Obededom bene-*
dixit Deus, 2. Reg. 6. ob receptam Arcam:
quid non Ioanni, annos XV. Deiparae
custodi ac nutrio? 2. Si Baptista in vte-
ro sanctificatus fuit, ad vnam Mariæ sa-
lutationem, Luc. 1. Quid Euangelista ex
tanta cohabitatione? Hic hominem lin-
guia, vox, oratio, ratio deficiant necesse
est: ad tantas gratias, & vel vnum istum
Dei, Deiparaeque amorem mutuum ad-
umbrandum.

Autoritas
interce-
ndi. *Si enim ad solam Iosuæ vocem sol*
cursum stitit, Ios. 10. ad Eliæ verba ignis
cælo bis lapsus, 4. Reg. 1. Quæ vis erityo-

cis Ioannæ ad Iesum, vel Mariam, pro
re quacumque? Si magna seruos Dei, si
& Amicorum Dei auctoritas tanta: quan-
*talis Dilecta*r*?*

P A R S V.

De quæsto: Quid autem hic?

*I. D*icente Iesu ad Petrum de futuro
dei martyrio: Sequere me: id est,
corporali passu, ut Theophyl. Vel, ut
Theodorus Heracl. & Rupert. per viam
crucis: Is de Ioanne subiicit: Hic autem
quid? Quod varie accipitur.

Explicatio. Videtur esse curiositas Pe-
*tri scire cupidi, quæ alium attinent. 1. Istud in se deplorat Psalm. 37. Et lumen-
colorum meorum, & ipsum non est mecum: sed
*in aliorum est factis; ac vita. 2. Similes cu-
riosi sunt oculo omnia tueri, præter se:
Ita in suis oculis habent, & non videbunt, &c.
3. Adam omnium creaturarum naturas
*penitissime peruidebat: sibi tamen a-
*ptum nomine indere nequibat. Similis cu-
*riosus. Sed aliud: quid ad te?*****

2. Explicatio. Quibusdam videtur fa-
pere inuidiam, vel æmulationem istud iofrato.
Hic quid? quasi dicat: Ego ad mortem na-
destinor: Hic an immortalis erit? Quid
Petre? cum audis: Pasce oues meas: super
omnes euectus; cur non item quæris. Hic
quid? Velles illum habere, socium doloro-
rum; & non honorum? Miser es hac par-
te: Nam solarium est miseris habere socium in
*pánis. Veller decaudata vulpecula cæ-
*ras sui esse similes.**

II. Tertia. Nolim tamen notam remitt-
ationis impingere S. Petro. Si enim in
*transfiguratione voluit socium gloriæ ter-
renus. Moysen & Eliam; non se solum, Matt. 17.
*Quanto magis Ioanni non inuidet glo-
riam? Proin ad fauorem potius interpre-
tabor: Hic quid: q.d. Me Pastorem consti-
tuisti, & occidar: quid tunc ouibus fiet
*desertis: & hoc meo fratre tam dilecto.***

Dissi-

*pt Sup-
erior pro
inferior
sollicit.*

Dissimilis mundanorum; qui ad ho-
nores prouecti, inferiores despectant.
Quasi honores non dentur de celo: non
ad inferiorum subuentio[n]em.

*Exempli
Iosephi.
Esthera.
Nature.*

1. Non ita Ioseph. Gen. 45, sed ait: *Pro salute vestram misericordia mea Deus ante vos in Agyptum.* 2. Eiusdem monuit Estheram, iam Reginam effectam, Mardochaeus: Esth. 4. Nepotes, quod animam tuam liberes: quia in domo Regis es. *Sic enim nunc silueris, per aliam occasionem iudei liberabuntur: & tu, & dominus parvus tu peribitis.* Et quis nouit, utrum idcirco ad regnum veneris, ut in tali tempore parareru?

3. Natura docet, minoribus subuenire maiores. Nec enim sibi ipsis creati sunt cœli, sed inferioribus, ut causæ generales. Item elementa, corporum maxima, sunt velut communes patres, & rerum officina. Ignis calorem, aer spiritum, terra viatum, potum dat aqua: & sic traditur miseris mortalibus æuum.

4. Pincernam Pharaonis rogarat Ioseph, Gen. 40. Tantum memento mei, cum tibi benefuerit: & facias mecum misericordiam: ut fugeras Pharaoni, ut educat me de isto carcere, quia furtim sublatus sum de terra Hebreorum, & hic innocens in lacum missus sum. Ille contra, succedentibus prosperis, oblitus est interpretis sui. Non sic Ioannes, aut Petrus.

1. Circa in offic. ait. Non solum nobis natum sumus: sed ortus nostri partem patria: partem parentes partem sibi amici vendicant.

2. Imo vitam impendi vult Ioannes c. 3. proximo. In hoc cognovimus charitatem Dei, quoniam ille animam suam pro nobis posuit: & nos debemus pro fratribus nostris animas ponere, ad quantosuis honores supra alios concenderimus.

3. Ita sponsa in cellam vinariam introducta, & amore sponsi ebria; item & socias eius fruitionem inuitat: Cant. 8. Egredimini filiae Sion: & videte Regem.

Petrus
spatulæ
cent.

Similem hic Petrus charitatem ostendit in Ioannem. Quem parietiam Mar-

tyrij corona secum optabat clarificari. *ni gloriam Hic autem quid? q. d. Nunquid & ipsum ea martyris.* dignaberis gloria: qui te non negabit; non fugiet ate; primus ad sepulcrum veniet, &c. Significat: quos amat Deus maxime, hos & castigari maxime; indi. *Hoc maximus amoris.* 1. Psalm. 30. *Potum dabis nobis munum in lacrymis in mensura: quæ est dilectionis ximi amobus maior: minor minus diligentibus ris est servus dilectis.* 2. Vult Deus suam cum dilectis. *Et si amicitiam sanguine firmari. Sicut Exod. 24. Moyses, ipsius iussu sanguinem fudit super aram: & eo populum respergens, ait: Hic est sanguis fratris, quod pepigit Dominus vobis cum super cunctis sermonibus his.* Ergo Omne gaudium existimat, fratres, cum in variastribulationes incideritis. Alii tandem sanguine tantum respurguntur; ut Confessores; alii, vultaria, immade- scunt toti ab eo; Ut Martyres.

PARS VI.

De permanentia S. Joannis.

I. *Sic enim volo manere: ut Apostolis cunctis suis vobis superiuuat: quasi dicat, post variis superata aduersis, nolo violenter eum extingui.* 1. Vt Satrapa Dauidi, ex prælio reuertenti, 2. Reg. 21. aiunt: *Non egredieris amplius nobiscum in prælium: ne extingucas Lucernam Israel.* 2. Vt enim Protopiæ diuissime viuere voluit Deus, proli propagandæ: ita Iesus Ioannem, consolantis Christianis, post sublatos Apostolos omnes. Tradunt enim historiæ annis, vno minus centum vixisse Ioannem, so- latio Ecclesiæ maximo. Hier.

II. Opinatis sunt quidam, Ioannem vivere raptum, venturumque cum Encho contra Antichristum. 1. Secundum sermonem, qui exit in discipulos, quoniam discipulus iste non moritur. 2. Nisi isto Angeli. Apoc. 10. Oportet te iterum prophetare gentibus, linguis, & multis regibus. 3. Et quia Dominus dixerat: Luc. 12. Non transibit

Y y gene-

generatio hac, donec omnia fiant. 4. Quia vt
in Legi naturæ Enoch, in Legi Mosaica
Elias; sic in Nouo Ioannes esset inter non
mortuos; sed translatos.

*sed mori
veluit.*

III. Attamen probatius est, mortuū
esse, & vna cum corpore ac anima in cœlo
regnare. 1. Quia opinionem sermo-
nis istius refutat ipse: *Nondixit: quia non
moritur.* 2. Psalm. 88. *Quis est homo, qui viuet,
& non videbit mortem?* 3. Paulus: *Statutum
est omnibus hominibus semel mori.*

PERORATIO.

Quare cuius Apoc. 19. esse conseruus
voluit Angelus, Is & dilexit Domini-
num usq; in finem. Nam Proverb. 12. *O-*
mni tenore diligit, qui verus amicus est. I-
dem in arduis perfectionis posuit nidum
suum, in Petris IESV mansit, & in accessis
rupibus Diuinitatis. Iob. 39. Ideo & IE-
SVS posuit eum, ut signaculum super cor suum
in æternitatem.

IN FESTO SS. INNOCENTIUM.

*Herodes videns, quoniam illusus esset
a Magis, iratus est valde, & mittens
occidit omnes pueros, qui erant in Beth-
lehem, & in omnibus finibus eius,
a bimatu & infra.*

Matt. 2.

DAuid, 2. Reg. 6. cum in natalem ciui-
tatem suam Bethlehem conduxisset
Arcam; victimas, thymiamata, sacri-
ficiaque plurima Deo obtulit. Ita vixdum
Arca humanitatis Iesu in Bethlehem in-
trauerat; cum ecce victimantur infantes
Deo.

Super quo nos

1. *De conatu Satana ad Messiae aduentum impediendum.*

- II. *De Iosepho monito, & fugam matu-
rante.*
- III. *De fuga ipsa.*
- IV. *De infanticidio, & infanticide.*
- V. *De casis infantibus.*

PARS I.

*De conatu Satana ad Messiae aduentum impe-
diendum.*

1. **N**Villum fuit saevis prælium iste,
quod Iesum inter & Luciferum Odiū pre-
exarsit. Nec enim vllum acerbius odium munī-
ac immortalius. De quo Apocal. 12. Fa-
ternā da-
dum est prælium magnum in cœlo. 2. Idem
recreuduit in Paradiso, indeque ad homi-
nes transiit: Vti est Genes. 3. *Inimicitias po-
nam inter te, & Mulierem: inter semen tuum,
& semen illius.*

Qua de muliere, ac inimicitia. Apoc.
12. Ecce draco magnus, rufus, habens capite*se*-
pre-
p1. Indub-
Creation
Angelorum
erum.
trem, & cornua decem. Et draco ille stetit ante statum.
Mulierem, quererat paritura, ut, cum peperif-
set, Filium eius denoraret. Mulier est B. Vir-
go, amicta sole iustitiae, charismatum stel-
lis coronata; mundum sub pedibus pro-
culans: quam mille nocendi artifex
persequi nunquam desisteret.

1. Utque Jacob & Esau vel in utero se
calcibus impetuerunt; odiumque hoc
cum vita produxerunt: ita ab ipsa natu-
itate Iesu ac Satán. Imo, ut Bern. ait, ab
ipsa creatione Angelorum; quandore re-
uelata iis Christi Humanitate iussit Deus;
vt adorent eum omnes Angelii eius: noluit
Lucifer: eum sibi arrogans honorem
Diuinitatis. Vel contra decretum Dei, iu-
dicans indignum, Angelicam naturam
subiici vñquam humanæ.

2. Hinc, ut primum creatus homo
fuit, adortus est Satan ipsum, ac supplan-
tauit unum; in quo omnes peccauerunt, & Messia al-
mortuis sunt. Rom. 5. Nitebatur persequi uentu im-
in stirpe Iesum, corrompendo genus pediendū
humanum; ut IESVS ab hoc horreret.

Innuit